

Hvordan regulerer vi KI?

Jens Osberg · seniorrådgiver, jurist og informatiker

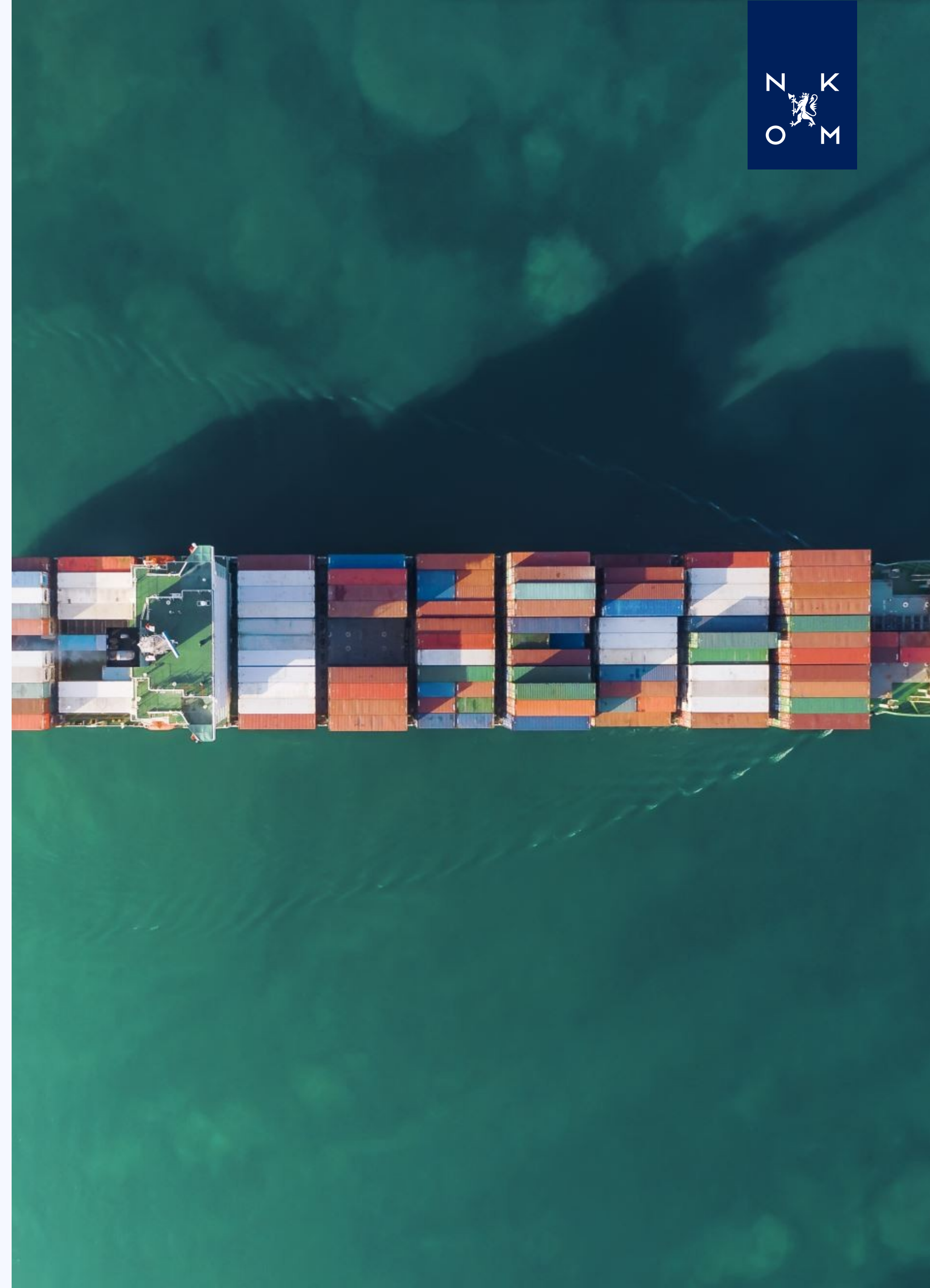
«USA innoverer, Europa regulerer»

Klassisk utsagn. Noe sant i det, men ganske unyansert.

En verdifull last skal fraktes over havene

Sannsynligvis går det bra. Men: vær, pirater og geopolitikk.

Risiko $\approx$ sannsynlighet $\times$ konsekvens

«Vi kan jo ikke bære et så stort tap. Vi bør kanskje forsikre oss?»

«Ja — men først har vi noen spørsmål»

Hvem har bygget det?

- Materialer. Konstruksjon. Sjødyktighet.

Hvordan er det vedlikeholdt?

- Tilstand. Reparasjoner. Historikk.

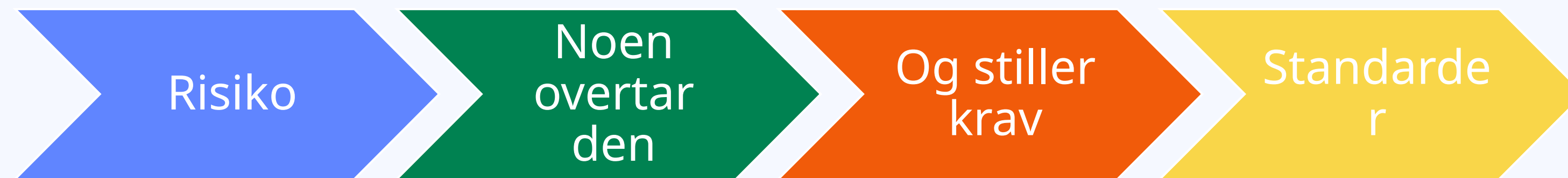
Hvem har kontrollert det?

- Uavhengig inspeksjon — og kan vi stole på inspektøren?

Og da oppstår kravene

Og kanskje det også oppstår standarder?

Tilsvarende for et KI-system

En KI-agent fattet beslutninger på vegne av et sykehus. Så viser det seg at den har tatt feil på samme måte i tusenvis av saker.

Tilsvarende spørsmålene som med skipet:

- Hvordan er det bygget og vedlikeholdt?
- Hvem har kontrollert det?

Og hvis ingen stiller krav?

Risikoen består

- Sannsynlighet og konsekvens endres ikke av at ingen regulerer.
- Den som sitter med risikoen vil ønske å få kontroll på den
- Kravsetting er altså et forsøk på å få/ha kontroll

Hvordan stiller vi krav?

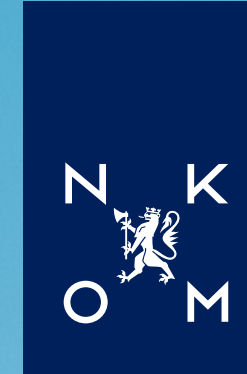
Regulering er kanskje ikke så dumt?

Saken utredes før reglene vedtas — utredning, høring, offentlighet

Reglene blir til gjennom lovbundne og demokratiske prosesser — ikke ensidig av den sterkeste parten

De kunngjøres før de brukes — man kan innrette seg

Myndighetsutøvelsen kan kontrolleres — klage, domstoler og andre kontrollmekanismer

Om risiko
og krav

Hvordan
reguleres
KI i USA?

Hvordan
gjør vi det i
EU?

De
vanskeligste
spørsmålene

En klart deregulerende linje på overordnet nivå

Men det er likevel regulering av KI

Kontroll på regnekraften

Siden oktober 2022 har USA kontrollert eksporten av visse avanserte databrikker

Begrunnelsen er nasjonal sikkerhet, ikke forbrukervern eller grunnleggende rettigheter.

Dette sporet regulerer innsatsfaktoren – regnekraften – snarere enn hvordan KI brukes.

Der USA ligner mest på EU

California

- SB 53 · i kraft 1. januar 2026
- Frontiermodeller og offentlig sikkerhetsrammeverk
- Risikovurderinger, hendelsesrapportering og varslervern

Colorado

- SB 26-189 · fra 1. januar 2027
- Automatiserte beslutninger i arbeid, bolig, kreditt og helse
- Plikter for utviklere og brukere

Flere delstater

- New York, Texas, Utah, Illinois ...
- Horisontale og sektorvise KI-regler
- Eksisterende forbruker- og diskrimineringsregler

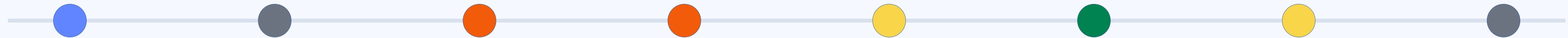
Vilkår er også krav

Standardvilkår fra ISO/Verisk lar
forsikringsselskaper avgrense dekning for
generativ KI.

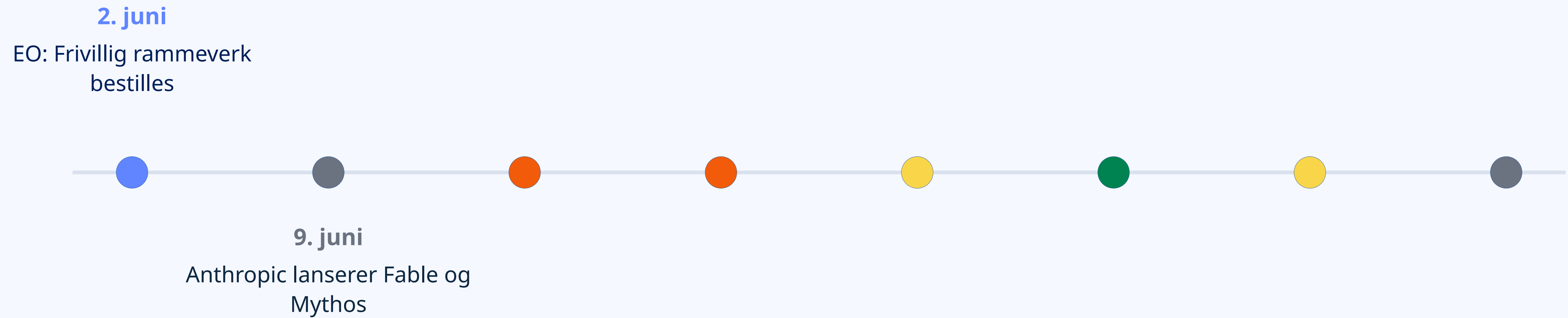
“Frivillig” lisensieringsregime?

2. juni

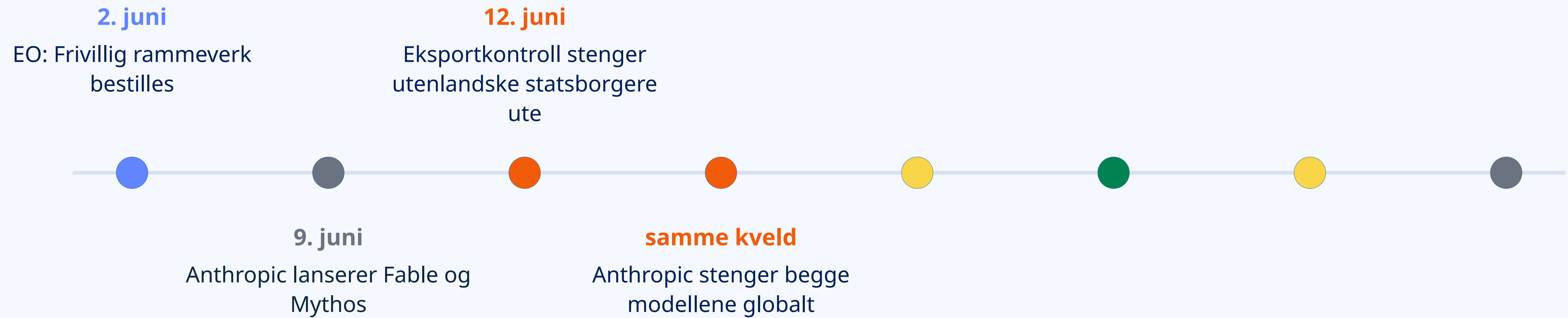
EO: Frivillig rammeverk
bestilles

“Frivillig” lisensieringsregime?

“Frivillig” lisensieringsregime?

“Frivillig” lisensieringsregime?

“Frivillig” lisensieringsregime?

Om risiko
og krav

Hvordan
reguleres
KI i USA?

Hvordan
gjør vi det i
EU?

De
vanskeligste
spørsmålene

EUs tilnærming med KI- forordningen

Nkoms oppgaver knyttet til KI

Koordinere alle relevante myndigheter

Internasjonal dialog

Tilsyn

Om risiko
og krav

Hvordan
reguleres
KI i USA?

Hvordan
gjør vi det i
EU?

De
vanskeligste
spørsmålene

De vanskeligste spørsmålene

«Europa, USA og andre stiller krav og regulerer fordi risiko ved KI må håndteres»

Om enn på forskjellige måter.

Takk for meg

Jens Osberg · seniorrådgiver · Nasjonal kommunikasjonsmyndighet